

URIAH

EASY LIVIN'

KEN HENSLEYN VUODET 1970–1980

HEEP

*Johnny
Kuita*

MIKA JÄRVINEN

URIAH

EASY LIVIN'

KEN HENSLEYN VUODET 1970–1980

HEEP

** Johnny
Kotiza*

MIKA JÄRVINEN

Omistettu Trevor Bolderille.

Lämmin kiitos kaikille, jotka auttoivat tämän kirjan teossa. Tiedätte keitä olette.

Kirja on jaettu lukuihin kronologisesti Uriah Heepin levyjen mukaan.
Ahmiessasi bändin vaiheita laita aina luvun nimikkolevy vinyylisoittimesi
levylautaselle ja anna neulan pureutua uraan. ”Levyä on soitettava pirun lujaa.
Pitäähän naapurinkin kuulla. Ei ne seinät siitä hajoo.”

Copyright © Mika Järvinen 2013

Johnny Kniga Kustannus,
Imprint of Werner Söderström Corporation
PL 314 (Korkeavuorenkatu 37), 00101 Helsinki
www.johnnykniga.fi

ISBN 978-951-0-39014-6

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

- INTRO: KEN, HEEP JA MINÄ 7
- 1) HEEPIN SOUNDIN JUURILLA: SPICE & THE GODS 11
- 2) ...VERY 'EAVY ...VERY 'UMBLE 41
- 3) SALISBURY 67
- 4) LOOK AT YOURSELF 91
- 5) DEMONS AND WIZARDS 111
- 6) THE MAGICIAN'S BIRTHDAY & URIAH HEEP LIVE 145
- 7) SWEET FREEDOM 191
- 8) WONDERWORLD 219
- 9) RETURN TO FANTASY 261
- 10) HIGH AND MIGHTY 303
- 11) FIREFLY 335
- 12) INNOCENT VICTIM 379
- 13) FALLEN ANGEL & LIVE IN EUROPE 1979 397
- 14) CONQUEST 425
- CODA: KUINKAS SITTEN KÄVIKÄÄN? 445
- LÄHTEET 453

INTRO: KEN, HEEP JA MINÄ

Heep? Ken Hensley? Vet inte... eikös se ole enemmän teidän finnjävlarien juttu?

– Per ”Putte” Saavedra, Uppsalassa sijainneen Fredmans-klubin pomo tammikuussa 2002

Tapasin Ken Hensleyn toisen kerran Helsinki-Vantaan lentokentällä helmikuun viimeisenä päivänä vuonna 2002. Bändini Five Fifteen oli lähdössä Skandinavian kiertueelle Ken Hensley & Free Spiritin kanssa. Kiertuemanageri Yatta sekä osa Free Spiritin jäsenistä olivat saapuneet Suomeen aikaisemmin sinä päivänä. Yatta sekä kaksihenkinen roudarijengi olivat saaneet ”kunnian” ajaa Kenin rakkaan Chevy Vanin Lontoosta Helsinkiin. Nosturin pihalla Kenin leopardikankaalla päällystetyt Hammond-urut lastattiin muiden soittimien kera Chevystä Aholan Kimmon vanhaan Volvon keikkabussiin, jonka pelkät sängytkin olivat rokanneet Stonehengen ajoista asti.

Pian Moskovan lennolta asteli vastaanottoaulaan viimeisen päälle rockstaran näköinen mies vaimonsa Monica kainalossaan. Aurinkolasit, Kalifornian rusketus, valkoiset cowboysaappaat ja mojavon pöyhkeä turkis miehen hoikan vartalon somistuksena tekivät vaikutuksen. Jos kyseinen herrasmies olisi sattunut piipahtamaan jollakin luojan unohtamalla bensa-asemalla keskellä ei mitään tilataksaan kupillisen teetä, olisi paikallisilla heinähatuilla riittänyt puhetta muutamaksi vuodeksi eteenpäin.

Olimme puhuneet puhelimesta jo monia kertoja ja sähköposti oli kuljettanut vetten ylitse kymmeniä tuhansia kirjaimia. ”Mika, vihdoinkin näemme. Ihan mahtavaa! Kuule, olisiko mahdollista mennä saman tien ulos juttelemaan? Nyt maistuisi nimittäin tupakka”, Ken tervehti.

Yatta ja minä raijasimme matkalaukut autoon samalla, kun maestro pisti tupakaksi. Savukkeen jälkeen suuntasimme kohti Simonkentän Scandicia. Koko automatkan Kenillä riitti juttua tulevista keikoista ja Venäjän markkinoista, missä hänen comeback-albuminsa oli otettu huomattavasti innokkaammin vastaan kuin esimerkiksi Suomessa tai Norjassa. Kosketinsoitintaiteilija jaksoi myös ihmetellä, miksi kiertueella oli vain yksi keikka Ruotsissa

eikä yhtään Tanskassa. Seuraavana päivänä sekalainen kuppikuntamme matkustaisi Kokkolaa, mistä alkaisi Yatan suurieleisesti nimeämä kiertue: Running Blind World Tour. Kyllähän maailmankiertueiden pitäisi aina alkaa Sokos Hotelli Kaarlen yökerhosta, eikö?

Toukokuun neljäs 2002 ja Hensleyn kanssa tehdyistä keikoista on vajaa pari kuukautta. Olemme Five Fifteenin kanssa Hensleyn vanhan bändin Uriah Heepin lämmittelijänä. Oma keikkamme on juuri päättynyt ja pääbändi paahtaa menemään ”Gypsyn” ja ”Easy Livin’in” tahdissa. Mick Boxin suu viiksien alla muuttuu hangonkeksiksi hänen vinguttaessaan mustaa Gibson Les Pauliaan Aschaffenburgin yleisön edessä Saksanmaalla. Seisomme Five Fifteenin basistin Mikko Määtän kanssa kädet ristissä monitoritiskin takana. Seuraamme tarkkaavaisina, mitä David Bowien klassikkolevyilläkin soittanut basisti Trevor Bolder, aikamoisen määrän elopainoa hankkinut, koko kropallaan rumpuja mättävä Lee Kerslake ja Uriah Heepin lipunkantaja herra Box puuhaavat.

Määttä on eri sukupolven muusikoita kuin lavalla temmeltävät vanhat herrat eikä hänellä ole aavistustakaan Uriah Heepin menneisyydestä tai sen koommin nykyisyydestä. Hän kääntyy puoleeni ja tokaisee:

”Samoja biisejä kuin se toinen vanha näätä Hensley soitteli. Minkä takia tuo kitaristi ei soita Hensleyn kanssa? Sopisi paljon paremmin näihin biiseihin kuin se Dave Kilmister. Tai miksei Hensley soita tässä bändissä?”

Hörppään juomaa väärään kurkkuun ja räjähdän käkättämään. Tuoltahan asia varmaan näyttää nuorisolle, jolla ei ole tietoaakaan siitä, mitä Heepin menneisyyteen kätkeytyy. En koskaan itsekään ollut mikään Uriah Heep -fani, mutta levyhyllystäni löytyi muutamia Heepklassikoita, joita seitsemän vuotta vanhempi serkkuni oli pienelle pitkätukalle tyrkyttänyt Bowien ja muun 1970-luvun matskun seassa. Aschaffenburgissa olin kumminkin jo kohtalaisen paljon paremmin valveutunut bändin historiasta. Siihen olin törmännyt väkisin Hensleyn Skandinavian keikoilla.

Totuushan on, että Uriah Heep oli 1970-luvun alussa Suomen suosituin bändi. Heepdiggareita, heepstereitä, löytyy vieläkin pilvin pimein ympäri tuhansien järvien maata. Sen huomaa varsinkin Ken Hensleyn tai Uriah Heepin keikoilla: ”The Wizard”, ”Lady In Black” ja ”Easy Livin’” otetaan aina sankoin joukoin riemuitten vastaan kaupungissa kuin kaupungissa.

Aschaffenburgissa tunnelma ennen keikkaa oli ollut jokseenkin jäätävä. Uriah Heepin suhtautuminen Five Fifteeniin oli nihkeää ja tajusin kyllä miksi. Olimmehan se bändi, joka oli juuri tullut kiertueelta Kenin kanssa ja olimme heidän silmissään varmaan Hensleyn parhaat kaverit. Samaa ei voinut sanoa Mickistä, Leestä ja Trevorista noihin aikoihin.

Mutta kun keikat oli soitettu, kuulumiset vaihdettu ja saatu nuottiöljyä löysäämään leupapieliä, niin porukka tuli keskenään oikein mainiosti toimeen. Aivan kuten Hensley, muut

Heepin pojat ja manageri Gerry Bron tulivat parhaimpina päivinään toimeen joskus kauan kauan sitten 1970-luvulla, kun lahkeet lepattivat ja hiukset hulmusivat bassoämyrien paineesta.

Kaikista niistä bändeistä, joiden kanssa olen lavan jakanut, Uriah Heep on kohdellut lämmittelijöitään parhaiten. Yhteiset keikat 2000-luvulla eivät jääneet noihin Saksan keikkoihin. Pari vuotta myöhemmin Five Fifteen teki Heepin kanssa Skandinaviassa uskomattoman hauskan kiertueen. Niistä päivistä alkoi Mick Boxin ja minun yhteydenpito, joka on jatkunut näihin päiviin saakka. Five Fifteen on myös soittanut yhdessä Heepin entisen laulajan John Lawtonin kanssa pitkin Skandinaviaa. Noiden keikkojen yleisössä istuivat muun muassa Uriah Heepin pitkäaikaisin kosketinsoittaja Phil Lanzon ja Trevor Bolder. Mitä useamman lavan ja takahuoneen olen näiden englantilaisten herrasmiesten kanssa jakanut, sitä enemmän olen alkanut heistä jokaisesta pitää. He ovat aika perskutin mukavia miehiä. Vielä kun he tulisivat kaikki keskenään toimeen. Lee Kerslake sanoi minulle kerran: ”On tosi sääli, että Mickillä ja Kenillä ei synkkaa. Olisi vain hienoa saada heidät vielä kerran samalle lavalle.”

Tämä kirja kertoo Uriah Heepin ensimmäisestä kymmenestä vuodesta. Ajasta, jolloin Ken Hensleyn Hammondit seisoivat yleisöstä katsoen lavan oikealla puolella, mistä urkurilla oli suora näköyhteys lavan vasemmalla puolella seisovaan Mick Boxiin. Parhaimmillaan kirjassa kerrotuista tapahtumista on kulunut yli 40 vuotta. Haastattelin kirjaa varten niin bändin entisiä kuin nykyisiäkin jäseniä ja useammin kuin kerran herrat tuntuivat puhuvan aika pahasti ristiin. Toisaalta itsestänikin tuntuu joskus, että jo kymmenen vuoden takaiset ensitapaamiseni Hensleyn ja Heepin kanssa ovat melkoisen usvan hämärtämiä. Joten miten voisoin vaatia Keniä, Mickiä, Leetä, Paulia, Trevoria tai Johnia kertaamaan tarkalleen kaikkia kommelluksia ja vertaansa vailla olevia legendaarisia temppeja bändin vauhdikkaan ja tapahtumarikkaan uran varrelta. Totuutta on niin monta kuin kertojaa. Pääasia, että tarina on hyvä.

Ai niin, se ensimmäinen kerta kun tapasin Ken Hensleyn. Se tapahtui kauan sitten eräänä juhannuspäivänä Tavastialla. Olin juuri pääsemässä saatille Lita Fordin kanssa, kun se vanha kettukomistus herra Hensley tuli Blackfoot-yhtyeen Rick Medlocken kanssa istumaan saman pöytään. Hensley soitti tuolloin koskettimia Blackfootissa eikä aikaakaan, kun illan tähdet veivät ihanan Kalifornian blondin mennessään. Ken ei muista tuosta tapaamisesta mitään, kuten ei muista Uriah Heepin ensimmäisestä Suomen keikastakaan vuoden 1972 Ruisrockissa. Eräessä haastattelutuokiossamme kirjan kirjoitusvaiheessa yritin tivata Kenin naisasioista. Eikös hän ollut naimisissa silloin, kun Lita Ford halusi muutakin kuin pidellä häntä kädestä? Silloin Ken katsoi minua silmiin ja tokaisi:

”Jep, Mika, kyllä varmaan olin. Olen ollut suurimman osan elämästäni naimisissa, viisi kertaa, heh heh. Uskon avioliittoon. Isäni ja äitini tekivät hyvää jälkeä siinä hommassa. Mutta meikäläisen romanssit ovat ihan toinen kirja kuin tämä Uriah Heep -kirja, Mika.”

1

HEEPIN SOUNDIN JUURILLA: SPICE & THE GODS

On elokuun 12. vuonna 1972 ja Suomen Turussa vietetään kolmatta kertaa Ruisrock-festivaalia. Kymmenen markkaa on iso lovi nuoren teinin taskuun, mutta sillä rahalla pääsee Ruissaloon nauttimaan koko päiväksi mahtavasta musiikista. Lavalla meuhkaa MC5 välittämättä Suomi-neidon sateisesta syleilystä tai Humble Pien peruutuksesta. Vokalisti Rob Tyner kiipeää barrikadeille ja ”Kick Out The Jams” raikuu riemukkaana mutavellin, Karjala-oluen ja sateen kastelemalle farkkukansalle. Yhdysvaltojen ihme voittaa riehakkaalla ja estottomalla esiintymisellään puolelleen niin yleisön kuin suomalaisen rocklehdistön. Iltapäivän asu on denim ja vakosamettifarkut, mielellään merkkiä Lee, Wrangler tai Levi’s. Englannissa David Bowien ja Marc Bolanin pinnalle nostanut glam rock ei ole vielä rantautunut Pohjolan perukoille, vaan täällä LP-listaykkösinä ovat kirmanneet Viktor Klimenko, Deep Purple ja Uriah Heep, joka odottaa huolestuneena lavan taakse kyhätyissä kohtalaisen askeettisissa pukuhuonetiloissa omaa pääesiintyjän vuoroaan.

Yhtyeen viimeisin levy *Demons And Wizards* pysyi Suomen listaykkösenä 14 viikkoa, edellinen albumi *Look At Yourself* oli sitä ennen listaykkönen maaliskuussa. Bändin viimeisin single ”Easy Livin’” näyttää menestystä ympäri maailmaa. Yhtyeen hektinen levyjen julkaisutahti tulee nostamaan vielä samana vuonna jouluksi julkaistavan albumin *The Magician’s Birthday* Suomen listaykköseksi. Vuonna 1972 Uriah Heep oli ylivoimaisesti Suomen suosituin ulkomaalainen yhtye ja se selvästi ärsyttää joitakin suomalaisia rockjournalisteja. MC5:n setin aikana sataa kaatamalla. Uriah Heep on huolissaan lavan turvallisuudesta ja *Intron* toimittaja pistää pääesiintyjän huolen diivailun piikkiin. Kyseisen rocklehden sanansäilä ei valitettavasti tiedä, että vain muutama vuosi aikaisemmin yhtyeen kitaristin vielä soittaessa Heepin esiasteessa Spicessa, sähköisku oli tappaa Mick Boxin.

Onneksi sade taukoaa ja Uriah Heep on valmis astumaan lavalle. Mutta ei ilman ongelmia. ”Matti Sarapaltio ja minä olimme teknisinä vastaavina Ruisrockin puolesta lavalla ja Heepin

---

URIAH HEEP antoi odottaa itseään Ruisrockissa.

”Esiintymislavan oli oltava tyhjä kaikista ulkopuolisista ennen kuin he suostuivat aloittamaan ja isäntien oli loihdittava heille aivan viime tingassa parikymmentä tölkkiä Spritea”, kertoo Suosikki 9/1972.

Mitä nyt, hyvät jytämusiikin ystävät? Saako viime aikojen suosituimpiin lukeutuva bändi olla ja mennä omia teitään, vai kelpaako teille akustinen tyyli a’la Uriah Heep? Uriah Heep on myynyt koko valtavan keikkakalustonsa ja on nyt – entistä kaupallisempi!

POINTTI VUONNA 1972

roudareilla oli aivan uskomaton diivailu meneillään”, kertoo Ilkka Lehtinen levykaupassaan Digeliuksessa Helsingin Viiskulmassa. ”Sarapaltion kalusto oli muka ihan ahterista ja bändin olisi ollut ihan pakko saada vaihtaa koko setti omiinsa. Yritimme selittää, että tuohon kaikkeen menisi ihan tuhottomasti aikaa. Kaiken tuon sähellyksen ansiosta keikka alkoi melkein pari tuntia myöhässä.”

Lopulta bändin musiikista kaksi kolmasosaa säveltänyt Ken Hensley istahtaa valkoisessa pitkähihaisessa paidassa yleisöstä katsoen lavan oikealle puolelle yli 190 kiloa painavan Hammond B-3:nsa ääreen. Kuten satoja kertoja aikaisemmin, Mick Box asettuu yleisöstä katsoen vasemmalle puolelle lavaa aseenaan tänä iltana musta Gibson SG kammella varustettuna. Yhtyeeseen helmikuussa liittyneen basistin Gary Thainin itse tekemät ”karvasaappaat”

aiheuttavat ihmetystä, eihän Suomi nyt sentään mikään Grönlanti ole. Rumpali Lee Kermlaken ja laulaja David Byronin esiintymisasut ovat jo Englannin glam rock -muodin mukaisia: kirkas violetti ja vaaleanpunainen eivät ole vielä mitään tavallisia värejä nuoren miehen paidassa tai pikkutakissa, jos hengailee Someron kioskilla tai Kontulan ostoskeskuksessa.

1970-luvun alussa Suomessa ei rockmusiikista vielä paljoa kirjoitettu ja monet toimittajat lainasivat häpeilemättä englantilaisia *Soundsia* ja *NME:tä*. *Intro* ja *Musa* haukkuivat Uriah Heepin Ruisrockin keikan lyttyyn, *Suosikki* sitä vastoin hehkutti keikkaa taattuun ”Jyrki-tyyliinsä”. Kun juttuja lukee vuosia jälkeenpäin, ei voi olla mieltimättä, ottivatko kilpailevien lehtien toimittajat etukäteen selvää siitä, mitä toinen lehti kirjoittaisi ja sepuustivat sitten omaan lehteensä päinvastaista. *Musa* ruoski keikkaa ja yhtyettä urakalla,

kilteimpiä kommentteja olivat: ”Jos suurin osa Uriah Heepin jätkistä käyttäytyi lavan takana kuin kuspipäät, lavalle he tulivat kuin kuninkaat. Melko vakuuttavia esityksiä melko hyvistä jytäkappaleista.” *Musa* oli 1970-luvun suomalaisista rocklehdistä *Soundin* edeltäjä ja nimensä mukaisesti musiikkilehti, joka kirjoitti musiikista ”vakavasti”. Se ei kirjoittanut neitsyyden menetyksestä tai julkaissut viittäkymmentä lukijoita askarruttavaa kysymystä seksistä. Kannessa poseerasi yleensä oikea ja vakavasti otettava rockmuusikko tai laulunkirjoittaja. Kyseisen Ruisrockin numerossa kannessa luvattiin juttu muun muassa David Bowiesta, Jukka Gustavsonista ja Jethro Tullista.

Suosikin kilpailijan *Intron* sanaseppo Leena Lähteenoja pisti jutussaan astetta paremmaksi matkien brittilehdistön linjaa: ”Mikähän perhana on kun ei meinaa mennä nuotilleen? David Byron sai tosiaan miettiä monta tuskallista hetkeä kun kuulusta viisiäänisestä kuorolaulannasta

ei tahtonut tulla mitään eivätkä maestron lauluhommat sujuneet ollenkaan. Parhaiten Byron onnistui kappaleessa 'Tears In My Eyes', siinä päästiin puoleen väliin suurin piirtein puhtaasti, loppu meni niin kuin muukin konsertti, pieleen. Heep kuulostaa olevan pelkkä levybändi, jolta syntyy kuunneltavaa jälkeä, kun saa rauhassa leikellä nauhaa ja mixata hartaasti.”

Oi kultainen 1970-luku ja huoli levyttävien artistien studiokikkailusta. Moni arvonsa tunteva rockkritikko oli tuohon aikaan sitä mieltä, että moniraitatekniikka ja uudet efektit paransivat joidenkin yhtyeiden soittoa ja laulua niin paljon, että ne kuulostivat livenä aivan toiselta. Toki se piti paikkansa joidenkin bändien kohdalla, hyvässä ja pahassa, mutta ei kuitenkaan Uriah Heepin tapauksessa. Toki Heep oli eri bändi livenä kuin *Demons And Wizards* -levyllään, mutta näin vuosien jälkeen olisi kiinnostavaa tietää, mitä Leena Lähteenoja tarkoitti ”viisiäänisellä kuorolaululla”? Sitäkö, että viisi brittiläistä leveälähkeistä pörröpäätä laulaa vanhan kunnan ”homoteressin” ja ”kastraatiokvintin” päälle muuta mukavaa? Vai onko kysymyksessä sittenkin rockissa hyväksi havaittu kolmisointu, jossa vielä pari kaveria tuplaa jonkun äänen ylhäältä tai alhaalta? Komealtahan se varmasti kuulostaisi, kun viisi karvaista karjua karjuisi yhtä aikaa vanhoista torvikaiuttimista, mutta Heepissä lauluhommat olivat tuolloin pääasiallisesti Ken Hensleyn, David Byronin ja Lee Kerslaken harteilla niin studiossa kuin sen ulkopuolella.

Suosikkiin, tuohon kaikkien nuortenlehtien kruunaamattomaan kuninkaaseen saattoi silti luottaa. Se kirjoitti sitä, mitä Suomen vakosamettihousuissa viihtyvä nuoriso halusi lukea: ”URIAH OLI TIMANTTIA! Kun Uriah Heep aloitti sävelmän 'July Morning', oli todella häkellyttävää seurata yleisöä! Useimmat niistä, joilla oli tyttö- tai poikaystävä vieressään, suutelivat.” Koska aikojen alusta nuoria on ensimmäiseksi ja viimeiseksi kiinnostanut oma napa, seurustelu, neitsyyden menetys ja se, mitä muut nuoret ajattelevat heistä, *Suosikki* antoi Ruisrockin numerossaan Clearasilin vakikäyttäjille ehtaa tavaraa. Kaksi markkaa maksaneen lehden etukannessa luki perätysten sulassa sovussa ”Jesus-Superstar” ja ”Näin meni neitsyys”. Tätä tavaraa Suomen nuoriso ahmi *Suosikin* sivuilta kesällä 1972.

Paljon on paistanut ja satanut Uriah Heepin risukasaan noista päivistä. Yhtye on myynyt maailmanlaajuisesti yli 30 miljoonaa levyä ja porskuttaa yhä eteenpäin helposta elämästä rälätellen, vaikka helppoa se ei todellakaan aina ole ollut.

URIAH HEEP SYNTYI LONTOOSSA tammikuussa vuonna 1970. Kuuluisan englantilaisen kirjailijan Charles Dickensin kuolemasta oli kulunut 100 vuotta ja 24-vuotias Ken Hensley ihmetteli monien muiden trendikkäiden lontoolaisnuorien tapaan, minkä takia jonkun kuolemaa piti juhlistaa bussien mainoskylttejä myöten. Ennen joulua hänen vanha bändikaverinsa Paul Newton oli ottanut yhteyttä ja sauhunut uudesta bändistään Spice. Hensleyn The Gods

oli hajonnut jo helmikuussa 1969 tehtyään pari albumia sekä kasan singlejä, eikä miehen nykyinen kitaristin vakanssi Cliff Bennettin johtamassa Toe Fatissa ollut kaikkein mielekkäimpiä hommia biisintekijän roolista huolimatta. Newtonin kutsui Hensleyn Lansdownen studioille tsekkaamaan Spicen meininkiä, eikä se tuntunut Hensleystä yhtään hassummalta idealta. Spice kokeili vähän kaikkea: se sekoitti musiikissaan iloisesti poppia, rockia ja viihdejazzia ja kaiken kruunasi laulaja David Byronin yliteatraalinen tulkinta. Bändi oli huomattavasti enemmän Hensleyn makuun kuin Toe Fat. Spice halusi soundiinsa koskettimet ja Hensley oli kiinnostunut.

1970-luku oli alkanut ja bändien kappaleet pitenevät. Akustisen laulaja-laulunkirjoittaja-rockin rinnalla Yhdysvaltoja valloittivat Vanilla Fudgen, Grand Funk Railroadin, Emerson, Lake & Palmerin ja King Crimsonin kaltaiset bändit, puhumattakaan Led Zeppelinistä sekä Deep Purplesta. Urku oli auki ja saapunut rockmusiikkiin. Uudet radioasemat soittivat kokonaisalbumipuoliskoja ja progressiivinen rock nosti päätään. Eurooppa tuli hitaasti, mutta vakaasti perässä. Rock oli ollut Englannin tärkeimpiä vientitartikkeleita jo yli puoli vuosikymmentä siitä asti, kun neljä iloista moppitukkaa Liverpoolista oli vienyt yhdysvaltalaisille takaisin heidän oman populaarimusiikin äpäralapsensa. Rock oli rajaton riemu miljoonille nuorille. Ehkäpä britit eivät olleet niin rhythm n' blues kuin yhdysvaltalaiset kollegansa, mutta saarivaltakunnan asukkailla oli yksi huomattava etu yhdysvaltalaisiin nähden: lähes joka ikinen britti uskalsi avata suunsa ja laulaa.

Sotien jälkeen Britteinsaarilla oli pulaa lähes kaikesta muusta kuin satusepoista ja laulusta. Köyhimmistäkin irlantilaisperheistä saattoi löytyä piano nurkasta tai jos ei nyt pianoa, niin perhe musisoi silti kitaran, banjon, huuliharpun ja viulun ritsoilla ja lauloi keittiössä tai kotipubissa. Jos suomalaisen pojankoltiaisen kamalin hetki koulussa oli musiikkitunti, jossa joutui luokan eteen laulamaan Ukko Noaa, sujui sama laulukoe saarivaltakunnan pikku Stephen Marriottilta tai Kenneth Hensleyltä kuin vettä vaan.

Ehkäpä saarivaltakunnan vanhakantaisuus ja käsittämätön yhteiskunnallinen hierarkia sekä byrokraatia kompensoituivat tuopin ääressä vitsin murjaisuun ja pienen serenadin vetämiseen. Jalkapallo, kokolattiamatot huoneissa ilman kynnyksiä, yksipokaiset ikkunat, kylmä olut, kuuma rommitoti, hehkuviini, lähipubi, jonka nurkassa kökötti pystypiano, satujen kertominen ja laulu kuuluivat Britteinsaarilla talveen kuin sauna suomalaisen sielunmaisemaan.

Niin Spicen kuin The Gods'n kaverit olivat kaikkea tätä. Toisen maailmansodan jälkeen syntyneitä peribrittejä, jotka 1960-luvulla kasvaessaan halusivat jotakin muuta kuin vanhempiensa kuumalämpöpussit, kokolattiamatot ja yhdeksästä–viiteen-ryynäyksen jonkun parempaa englantia puhuvan herran alaisuudessa.

LONTOOSSA 25.8.1945 SYNTYNYTTÄ Kenneth William David Hensleyä ei ainakaan voinut syyttää yrityksen puutteesta. Laulunkirjoittaja oli jo nähnyt ja kokenut kaikenlaista, kun Paul Newton pyysi häntä tsekkaamaan bändinsä Spicen. Kenin isä oli erittäin pettynyt Kenin valinnasta käydä koulu loppuun sen sijaan, että olisi allekirjoittanut Lutonin jalkapallojoukkueen kanssa oppisopimuksen, jonka seuraava askel olisi ollut ammattilaisjalkapalloilijan ura. Mutta 17-vuotiasta Hensleyä oli purrut rockkärpänen eikä mikään muu enää kiinnostanut. Kun koulu loppui ja Kenin hiukset vain venyivät, isä antoi ymmärtää, että viisilapsisen perheen vanhimman pojan oli aika häipyä maailmalle leikkimään rocktähteä. The Godsin alkuaikoina kersantti Pippurin vuonna 1967 Hensley asusti vanhassa pakettiautossa, jonka hän parkkeerasi yöksi aina jonkun bändikaverinsa kodin eteen. Aamuisin hän sitten pääsi peseytymään kaverin kylpyhuoneeseen ennen tämän kouluun lähtöä.

12-vuotiaasta asti kitaraa soittanut Ken oli koko ikänsä imenyt musiikkia. Kotona hänen äitinsä oli soittanut pianoa harva se päivä. Ken ei koskaan ollut varsinaisesti opetellut muiden musiikkia ja urkuihin hän siirtyi 17-vuotiaana päästäkseen koulukavereittensa bändiin Kit And The Saracens. Soulbändillä oli jo kitaristi, mutta se kaipasi kosketinsoittajaa. Ken juoksi soitinkauppaan ja vaihtoi hienon Gretsch-kitaransa Farfisa-urkuihin, raijasi vehkeen kotiinsa ja harjoitteli koko yön perussointuja. Seuraavana iltana hän soitti Kit And The Saracensin riveissä enemmänkin tahdonvoimalla kuin taidolla.

Kolme vuotta myöhemmin, vuonna 1965 beat-buumin ollessa kuumimmillaan Hensley perusti Mick Taylorin kanssa The Godsin. Vain 16-vuotias Mick oli kitaran varressa todellinen velho ja Ken kehitteli taitojaan urkujen takana. Basistina hääri John Glascock ja toisena kitaristina oli Joe Konas. Ensimmäinen kokoonpano hyytyi yksinkertaisesti töiden puutteeseen ja Taylor jatkoi matkaansa John Mayallin bändiin. Paul Newton tuli kehiin tuoden mukanaan manageri-isänsä ja bändi koottiin uudelleen. Tuolloin hommattiin myös rumpaliksi Lee Kerslake. Pian Newton häipyi ja hänen tilalleen tuli Leen vanha tuttu Greg Lake, mutta pian hänkin häipyi ja The Godsin ensimmäisen kokoonpanon basisti Glascock palasi takaisin. Yhtye teki vaikutuksen manageri David Paramoriin ja bändi solmi sopimuksen EMI / Columbian kanssa.

Vuonna 1968 julkaistulla The Godsin ensilevyllä *Genesis* laulettiin korkealta ja kovaa. Taiteilijaryhmä Hipgnosiksen tekemissä kansissa yhtye poseeraa poutapilvisellä taivaalla ovaalin muotoisessa potretissa ja heidän yläpuolellaan kreikkalaisten jumalien patsaat tarkkailevat nuoria popjumalia. Storm Thorgerson ja Aubrey Powell olivat Royal College of Artin opiskelijoita, jotka olivat jo tehneet kannen Pink Floydille ja sen myötä EMI / Columbia tilasi heiltä lisää töitä. Myöhemmin Hipgnosikseen liittyi myös Peter Christopherson ja ryhmän kansitaidetta voi ihailia monien artistien levyillä. Tunnetuin heidän kansistaan lienee Pink Floydin *Dark Side Of The Moon*, mutta myös Led Zeppelin, 10cc, The Alan Parsons Project, AC/DC,

TAITEILIJARYHMÄ

Hipgnosiksen tekemissä kansissa The Gods poseeraa poutapilvisellä taivaalla ja heidän yläpuolellaan kreikkalaisten jumalien patsaat tarkkailevat nuoria popjumalia.

UFO, Scorpions, Yes ja Peter Gabriel muiden muassa käyttivät Hipgnosis-ryhmää kansiensuunnittelussa.

The Godsin *Genesis*-levyn alkuperäispainos on todellinen harvinaisuus ja sitä myydään levyunkeräilijöitten armottomilla markkinoilla 800 dollarin hintaan. Joe Konasin kirjoittama ”Toward The Skies” avaa levyn ja kitarariffi tekee kunniaa Jimi Hendrixin vuotta aikaisemmin julkaisemalle kappaleelle ”Can You See Me”. ”Toward The Skies’ kuvaa hyvin sitä, mitä yritimme hakea, mutta monissa kappaleissamme kuuli selvästi johdannaisia bändeihin, kuten Vanilla Fudge ja The Byrds”, Ken toteaa. ”Sitä vielä hapuilitiin ja opeteltiin laulujen tekemisen taidetta.”

Suurin osa *Genesis*-levystä, kuten esimerkiksi Kerslaken ja Konasin kirjoittama ”You’re My Life”, on hyvin tyyppillistä 1960-luvun psykedeliapoppia. Hensleyn laulu on levyllä kaiutettu Mount Everestin huipulle ja muodikas Mellotron maalailee tunnelmia The Moody Bluesin hengessä. Joe Konas kumartaa kitarallaan Hendrixille ja Creamille siellä sun täällä. John Glascokin bassolinjat kautta albumin eivät ole yhtään hassumpia. Basso keikkuu ja pomppii tehden kunniaa San Franciscon omalle huumehörhöhippibändille Jefferson Airplanelle. ”You’re My Life” loppuu käsittämättömän typerään nauhoilla leikkimiseen ja tätä uutta, jännittävää efektikkailua harastetaan lähes jokaisessa levyn biisissä. Tuottajan tiukka ”ei” olisi voinut olla paikallaan.

Parasta antia monessa *Genesis*’n biisissä ovat Kerslaken ja Hensleyn kaksiääniset lauluosuudet, mutta kaiku-efektii olisi niissäkin voinut käyttää vähemmän. Välillä levyä kuunnellessa tuntuu siltä, että bändi soittaa jonkin valtavan katedraalin nurkassa ja kuulija kuuntelee kirkon ulkopuolella jotain epämääräistä hippien sekoilua kanttorin urkujen pariassa.

Konasin ja Hensleyn säveltämä ”Looking Glass” löytyy myös vuonna 2005 julkaistulta Uriah Heepin neljän CD:n kokoelmalta *Chapter And Verse* ja sen kansivihkossa Ken itse kommentoi kappaletta: ”Kun nyt kuulee tämän kappaleen pitkästä aikaa, täytyy heti sanoa, että tänä päivänä nuo korkeat falsetit eivät enää todellakaan lähde! Mutta biisin rakennehan on itse asiassa aika vahva. Se myös sai minut huomaamaan kuinka Vanilla Fudgen vaikutus laulustemmoihin oli jo kasvamassa meidän omaksi jutuksi, minkä sitten toimme Uriah Heepiin. The Gods oli todella edellä aikaansa.”

Siitä voi olla monta mieltä, oliko The Gods aikansa lapsi vai rockin edelläkävijä, mutta Kerslaken ja Hensleyn yhteislaulu todellakin kuulostaa jo hyvin paljon siltä, mitä Uriah Heep tulisi tarjoamaan muutamaa vuotta myöhemmin, vain David Byron jää tästä paketista puuttumaan.

The Godsin toinen albumi *To Samuel A Son* on kunnianhimoinen ja ajan muodin mukainen teemalevy. Se on tarina nuoren miehen kasvukivuista: poika haluaa jotakin muuta kuin uran toimistossa; työpaikka menee ja kaverilla on kriisejä vaikka muille jakaa. Musiikki tulvii melodioita The Beatlesin hengessä, urku on kuin Vanilla Fudgen tai Iron Butterflyn levyiltä,

---

”KULTAINEN NUORUUS.”
Mick Taylor ja Ken Hensley
Starlight Ballroomin
lavalla vuonna 1966.

---

mutta Hensleyn kappaleissa tunnistaa jo selvästi miehen tavamerkit. Myös Kerlaken ja Kenin yhteislaulu on petraantunut ensilevystä. Se kuulostaa vielä enemmän siltä, mitä se olisi Uriah Heepissä muutaman vuoden kuluttua, falsetti ja nyt rockissa jo kliseeksi muodostunut ”homoterssi” menevät todella korkealta ja kovaa.

Kerlaken laulama ja säveltämä ”Lovely Anita” on optimistinen 1960-lukuinen peruspop, joka olisi ihan hyvin voinut löytyä The Kinksin tai The Moody Bluesin singlen b-puolelta. Laulun Anita Pearson oli George Harrisonin entinen heila, jonka kanssa Lee seurusteli pitkään ja kiihkeästi kukkaislasten kulta-aikana. John Glascock soittaa koko The Gods sin kakkoslevyn läpi periaatteella ”paljon on enemmän” ja kitaristi Joe Konas saa oman Cream-pastissinsa Hensleyn säveltämässä ”Candlelightissa”. Kaikkein käsittämättömin veto levyllä on *West Side Story* -musikaalista tuttu ”Maria”. Newton on itsekin kommentoinut hippivuosien touhua Lontoon muusikkopiireissä toteamalla, että välillä meiningissä oli aika paljon tekotaiteellista höpinää mukana. Musikaalikappaleen progesovitus on sellaista hassutupakan polttelua, että Vanilla Fudgekaan ei kuulosta yhtä kornilta. Hensley laulaa kyllä biisin komeasti, mutta The Beatles -laina ”Hey Bulldog”, jonka bändi nauhoitti singlenä myöhemmin, olisi ollut huomattavasti parempi veto levylle.

The Gods sin kaksi levyä eivät tehneet pojista menestyneitä. Itse asiassa kaverit olivat aivan persaukisia. Manageri David Paramor järjesti pojille session, missä syntyi Head Machine -bändi ja sen albumi *Orgasm*. Tätä puhtaasti rahasta tehtyä taideteosta voi myöskin pitää teemallevynä. Kaikki levyn kappaleet käsittelevät sitä yhtä ja samaa aihetta, vanhaa kunnon sisään ja ulos-puuhaa. Junnu Vainiokin on kirjoittanut aiheesta todellisia helmiä, kuten ”Pohjolan pidot”. Head Machinen albumi on hulvaton ikkuna aikaan, jolloin mitä tahansa saatettiin julkaista rauhan ja rakkauden nimeen.

”Tein koko Head Machine -jutun rahasta”, Ken kertoi vuosia myöhemmin. ”Tai oikeammin sanottuna sen totaalisesta puutteesta. Toe Fatin managerilla oli idea kahdesta levystä, joista toinen oli tämä *Orgasm* ja toinen nimeltään *Weed*. Head Machinessa esiinnyimme taiteilijanimillä: minun nimeni oli Ken Leslie, Lee oli Lee Poole, Glascock oli Leadhen ja sitä rataa. Saimme sessiosta rahat käteisenä, mikä oli ilon päivä. Mutta siinä se olikin. Toisaalta opin jälleen paljon biisien tekemisestä ja äänittämisestä noissa sessioissa. Ne olivat hyvät harjoitukset.”

Weed-albumin Hensley kävi tekemässä Hampurissa saksalaisen Virus-yhtyeen jäsenten kanssa ollessaan jo Uriah Heepin jäsen. Kaikki levyllä olevat laulut on merkitty Bobo Aldesin kynäilemiksi, mutta tämä ohutta yläpilveä tarjoavan hämyrockpaketin raidoilta kuuluu selvästi joissakin paikoissa nuoren Ken Hensleyn kynänjälki.

”Olin tosi hämmästynyt, kun Head Machinen ja Weedin levyistä paiskattiin vuosia myöhemmin käteeni CD-versiot ja kerrottiin, että ne ovat keräilyharvinaisuuksia, koska olin unoh-
tanut nuo jutut jo aikoja sitten. Itse asiassa saman tien, kun ne oli tehty”, Ken muistelee.

Kun vuosikymmen vaihtui, oli Ken ehtinyt jo rajata raskaita Hammond L-100 -urkujaan kitaran kanssa mitä kummallisimpiin sessioihin. Levyttäminen samassa studiossa kuin The Beatles oli ollut unelmien täyttymys, mutta falsetin revitys niinkin hupaisissa kappaleissa kuin ”The First Time” Head Machinen *Orgasm*-levyllä ei ollut vienyt häntä yhtään eteenpäin kuuluisuuden portaita ja nälkä vain paheni. Ken oli saanut katsella sivusta, miten The Godsin eri kokoonpanoissa soittaneet musikit päätyivät menestyviin bändeihin, Mick Taylor The Rolling Stonesiin, John Glascock Chicken Sackiin ja vuosia myöhemmin Jethro Tulliin, Greg Lake King Crimsoniin ja myöhemmin Emerson, Lake & Palmeriin. The Gods ja Head Machine olivat lähinnä tuoneet kylmiä papuja purkista nuoren musikantin vatsanpohjalle.

SPICE OLI LEVYTTÄMÄSSÄ ensilevyään Lansdownen studioilla, ja Hensley piti studiossa kuulemastaan musiikista. Eritoten hän huomioi David Byron / Mick Box -kaksikon omistautumisen hommalle. Aivan kuten hän, he halusivat menestyä. Spicen hommissa vaikutuksen teki myös se, että sillä oli takanaan vahvempi organisaatio kuin Hensleyn aikaisemmissa bändeissä. Spicen managerina toimiva Newtonin isä Paul senior oli jo kerran nostanut The Godsin jaloilleen vuonna 1967 ja hänen lisäkseen kuvioissa oli mukana Gerry Bron, joka oli jo toiminut tuottajana ja managerina monille artisteille. Tämä oli sitä, mitä bändi tarvitsi menestyäkseen: pystyvän managerin, yhteistä pyrkimystä ja omistautumista. Sekä totta kai sitä hyvää musaa. Rockbändi on vähän kuin jalkapallo- tai jääkiekkjoukkue, sen voi koota tähtipelaajista ja superlahjakkuuksista, mutta jos ryhmä ei toimi yhdessä, turpaan tulee vaikka Juupajoen Ränniveikoilta.

Bändi on osiensa summa, ei ryhmä järjettömiä sooloilijoita. Byron ja Box olivat selvästi tiimi, jolla oli yhteinen päämäärä ja se oli selvästi sama kuin Hensleyllä itsellään. Tämä ryhmä voisi olla hänen Corvettensa rocktähtien veriselle valtatielle Davidin ja Mickin toimiessa kartanlukijoina.

Kesäkuun yhdeksäs 1947 syntynyt Michael Frederick ”Mick” Box vietti lapsuutensa Itä-Lontoon Walthamstowssa, joka ei ollut mikään hyvämaineinen lintukoto. Box on itse todennut kotiseudustaan, että niin kliseiseltä kuin se kuulostakin, ainoat mahdollisuudet rämpiä ulos siitä suosta olivat musiikki tai urheilu. Mickin isä kuoli pojan ollessa pieni ja raha perheellä oli tiukassa, mutta rakkautta äidiltä riitti pojalleen sitäkin enemmän.

Koulun jälkeen Mick rynnisti usein isoäidin luo katsomaan televisiota, koska kotona ei selaista ollut. Illat Mick vietti puistoissa ja juoksi pallon perässä illalliseen asti. Elämä 1950-luvun lopun Itä-Lontoossa oli kovasta maineestaan huolimatta paljon turvallisempaa kuin nykyisin ja Mickin äiti tuki poikaansa kaikessa, mitä nuori mies puuhasi.

Kaksi vuotta Hensleyä nuorempi Box oli pienenä poikana urheiluhullu. Kenin tavoin myös Mick pelasi aktiivisesti jalkapalloa. Oli hyvin lähellä, että pelimannin hommien sijaan Mick olisi saattanut pelata jalkapalloa aikuisenakin ja saada siitä jopa palkkaa. Hän pelasi nuorena London Schoolboysissa ja oli ehdolla Tottenham Hotspurseihin valmentajanaan Pohjois-Irlannin maajoukkueen maalivahtilegenda Pat Jennings. Myös nyrkkeily maittoi tulevalle wah-wahin polkijalle.

”No eiköhän se pitäisikin tällä sukunimellä”, Mick nauraa. ”Muistan, kun olin toisella vuodella koulussa ja minä sekä muutama muu kaveri tulimme hyvin juttuun neljännen vuoden tyttöjen kanssa, minkä takia vanhemmat kundit totta kai inhosivat meitä. Yksi päivä kolme heistä painoi käteni kaiteita vasten ja potki ilmat pihalle. Meikäläisen pallit olivat fudiksen kokoiset viikkokausia. Olin tuskissani sängyssä kymmenen päivää ja muistan, kuinka manasin kostavani noille kusipäille vielä joku päivä. Heti kun pääsin jaloilleni, liityin nyrkkeilyseuraan ja yksi kerrallaan kuittasin tilit joka kaverin kanssa.”

Hyvin nopeasti Mick otti etäisyyttä nyrkkeilyn houkuttelevaan maailmaan oikomalla sääntöjä: ”Pääsin jopa ABA:n mestaruuskisoihin. Yksinhuoltajaperheen lapsena varusteeni olivat todella arpiset: vanhat hanskat ja monta numeroa liian isot shortsit. Ja totta kai piti otella jotakin rikkaan perheen kermapylykakaraa vastaan. Sillä oli kaikki kamat viimeisintä huutoa ja sehän pänni aivan hulluna. Kaveri sai meikäläisen näyttämään todelliselta torvelta.”

”Lopussa poltin pinnani aivan totaalisesti, ahdistin hepun nurkkaan, pukkasin otsalla jätkän kanveesin ja jatkoin nyrkeillä perään, kun kaveri makasi jo maassa”, Mick jatkaa. ”Tuomari nappasi niskastani kiinni ja minut viskattiin ulos koko hallista. Sitten piti totta kai kävellä koko matka kotiin hanskat kädessä aluspaitaisillaan ja pelkät shortsit jalassa. Sanomattakin selvää, että siihen loppui tämän pojan nyrkkeilyura.”

Pian musiikki ja tytöt alkoivat kiinnostaa Mickiä enemmän kuin urheilu. 12-vuotias Mick oli kuunnellut paljon jazzia, mutta maan rajavesialueen ulkopuolelta lähetyksiään pukkaavat merirosvoradiot avasivat aivan uuden maailman: Buddy Holly, Eddie Cochran ja Chuck Berry räjäyttivät nuoren miehen tajunnan ja rockmusiikki vei mukanaan. Ensimmäinen keikka, minä Mick kävi katsomassa, oli Johnny Kid & The Pirates. Se oli saarivaltakunnan oma ylpeys, jonka ”Shakin’ All Over” oli hitti ympäri maailmaa. Bändin kitaristi Mick Green ruoski Fender Telecasteriaan todella rennolla rytmikädellä, ja niin nuori futaaaja Itä-Lontoosta oli myyty. Hän halusi soittaa kitaraa.

Walthamstow High Street oli 1960-luvun alussa panttilainaamojen taivas, krääsää riitti kilometreittäin. Mick oli tuijottanut viikkoja yhdessä ikkunassa olevaa Telstenin kitaraa, joka oli siihen aikaan hyvin suosituksi tulleen Hofnerin kopio: ”Se oli 12 puntaa ja kymmenen shillinkiä vanhaa rahaa, mikä oli äidilleni todella iso lovi kassaan, mutta silti hän osti sen mi-

nulle. Kielet olivat niin korkealla, että vehjettä olisi voinut käyttää jousipyssynä! Nukuin kitara sänkyni alla ja se oli mukanaani kaikkialla.”

Ensimmäinen soolo, jonka Mick opetteli oli Les Paulin ”Nola”. ”Siihen meni ikuisuus”, Mick nauraa. ”Myöhemmin sain tietää, että Les Paul oli soittanut soolon alun perin nauhalle puolet hitaammalla nopeudella ja sitten tuplannut nauhan nopeuden. Se kyllä auttoi tekniikkaani melkoisesti!”

”Nolan” esittäjä Lester William Polsfuss alias Les Paul oli yhdysvaltalainen kitaristi, laulukirjoittaja ja keksijä. Leo Fenderin ohella häntä pidetään nykyisen sähkökitaran isänä. Yhdeksäs kesäkuuta, samana päivänä kuin Mick, mutta 32 vuotta tätä aikaisemmin, syntynyt Lester suunnitteli umpikoppaisen The Log -sähkökitaran Epiphonen tehtailla 1940-luvulla. Erinäisten kehitysvaiheiden kautta tuosta kitarasta muotoutui lopulta legendaarinen Gibson Les Paul. Muusikkona ja lauluntekijänä Les Paul on myynyt miljoonia levyjä maailmanlaajuisesti ja yhä hänen soolojaan kuuntelevat tuhannet tulevat mickboxit ja aleksilaihot.

Vuonna 1948 Bing Crosby antoi Les Paulille Ampexin kehittelemän kelanauhurin, jolla pystyi tekemään päällekkäisäänityksiä ja kitaristihirnu innostui kehittelemään systeemiä, missä hän äänitti ensin soittoaan nauhalle, toisti sen sitten nauhurilla puolet nopeammin, soitti jälleen lisää ja leikki nauhanopeuksilla. Les Paul oli yrittänyt markkinoida päällekkäistekniikkaa jo 1930-luvulla, mutta uusi äänitystapa ei ottanut tuulta purjeisiinsa. Jazzmuusikko Sidney Bechet käytti päällekkäisäänitystä vuonna 1941 ja soitti puolisen tusinaa päällekkäisottoa kappaleessaan ”The Sheik Of Araby”. Nämä äänitykset tehtiin kuitenkin asetaattilevyille. Ampexin tarjoama magneettinauha oli suuri harppaus Les Paulille. Capitol julkaisi kokeiluna alkaneen äänityksen ”Lover (When You’re Near Me)” ja loppu on historiaa. Les Paulin musiikki soi kaikkialla maailmassa ja eksyi myös nuoren Mickin huusholliin. Myöhemmin Mick soittaisi Gibson Les Paulillaan monta päällekkäisäänitystä satoihin magneettinauhoihin ympäri maailmaa. Vahvistettu kitara kiilasi orkesterien taustoilta soolosoittimeksi puhaltimien ohitse. Tämä Les Paulin kehittelemä moniraitanauhoitustekniikka tulisi näyttämään suurta osaa Uriah Heepin ja monen muun 1970-luvun yhtyeen äänityksissä, kun ne rakensivat levyilleen isoja kuoromattoja kahden tai kolmen laulajan voimin.

Viisi vuotta kitaran varressa ja Mick soitti bändissä nimeltään The Stalkers.

”The Stalkers soitti rugbyklubien bileissä, syntymäpäiväjuhlista, Bar Mitzvah -juhlista, häissä, ihan mikä tahansa keikka kelpasi”, Box muistelee. ”Sätkin päivätöissä kuljetusfirmassa

”Nolan” opetteluun meni ikuisuus. Myöhemmin sain tietää, että Les Paul oli soittanut soolon alun perin nauhalle puolet hitaammalla nopeudella ja sitten tuplannut nauhan nopeuden.

MICK BOX

maksaakseni kitarani ja laskin minuutteja siihen hetkeen, että minusta tulisi muusikko. Ajoin joka duunipäivä fillarilla kymmenen kilometrin matkan Walthamstowsta Cityyn ja takaisin säästäakseni junalippurahat Gibson Les Paulin maksuun. Ei ollut epäilystäkään mitä meikäläinen halusi elämässään tehdä: soittaa kitaraa.”

Vuonna 1965 britti-invaasio ja The Beatles -hysteria olivat huipussaan, bändejä tuli ja meni saarivaltakunnassa kuin sieniä sateella. The Rolling Stones ja The Animals jyräsivät Pohjois-Amerikan mantereella listahiteillään ”(I Can’t Get No) Satisfaction” ja ”The House Of The Rising Sun”, mutta Box bändeineen oli valovuosien päässä hiteistä ja loppuunmyydyistä konserttisaleista. The Stalkersin kyllästynyt laulaja nosti kytkintä ja bändin rumpali Roger Peddington ehdotti serkkuaan Davidia vokalistin pallille. Nuori kääkkäräpäinen David Garrick oli käynyt jo vierailmassa The Stalkersin keikoilla ja vetänyt muutaman rock n’ roll -klassikon parin tuopin voimalla. Mick muistaa Davidin koelaulutilaisuuden kuin eilisen päivän:

”Laulajia kävi kokeilemassa Roger Peddingtonin talossa, mutta kukaan ei oikein kolahtanut. Rogerin serkku David oli kuullut meistä ja tuli paikalle. Tiesimme kaverin pystyvän hommaan, koska olimme jo nähneet tyyppin täydessä vauhdissa. Muistaakseni mesta oli Loughtonin krikettiklubi. David ilmaantui aina keikallemme ja veti meidän kanssa muutaman rock n’ roll -klassikon, esimerkiksi ’Blue Suede Shoesin’, joka sitten päättyi Heepinkin keikkasetin rockpoturiin. Kun David oli saanut kumottua rohkaisuryppyä, ei heppua paljon tarvinnut maanitella lavalle, kaveri herätti huomiota enemmän kuin Woolworthin tavaratalon näyteikkunat!”

VUONNA 1945 SOTA OLI OHI ja ympäri saarivaltiota ihmiset kerääntyivät kaduille helpotuneina juhlimaan. Yhtäkkiä olikin turvallista mennä ulos ja niin kadun varsille pystytetyille pöydille katettiin pahan päivän varalle varastoidut herkut, ja lapset pääsivät pois pommisuojusta ja tunkkaisista kellareista. David ja Rosetta Garrick asuivat Palace View Roadilla Chingfordissa Itä-Lontoossa eikä heidänkään kotikatunsa ollut säästynyt saksalaisten pommituksilta, mutta nyt sodan vihdoinkin päätyttyä tuntui siltä, että olisi turvallista hankkia perheenisäystä. Sodanjälkeinen vauvakuume oli täydessä vauhdissa.

Saint Margaretin synnytyssairaala sijaitsee noin 11 kilometrin päässä Eppingin keskustasta, kauniin metsän reunalla. David John Garrick junior kiljaisi ensimmäisen falsettinsa äitinsä ja isänsä iloksi tammikuun 29. vuonna 1947. Sairaala oli aivan tukossa ja Rosetta vietti Davidin kanssa ensimmäiset yhteiset päivänsä hätäisesti kyhätyssä sivurakennuksessa vuodepaikalla 42.

Sodan jälkeen David senior työskenteli kirjapainon latojana lontoolaisessa Oldhams Pressissä. Työhön kuului painojäljen laadun valvonta sekä yhteydenpito asiakkaisiin. Palkka oli hyvä, mutta työpäivät pitkiä. Usein tuore isä saapui vasta illan myöhäistunteina Chingfordiin

”Jos tämä bändi lyö itsensä läpi, minun täytyy tehdä itsemurha.
Heti ensimmäisistä nuoteista tietää, että tätä ei halua kuulla enempää.”

ROLLING STONE -LEHDEN ARVIO URIAH HEEPIN DEBYTTILEVYSTÄ VUONNA 1970

Kolmekymmentä miljoonaa myytyä albumia kertoo, että läheskään kaikki musiikin kuluttajat eivät ole jakaneet Rolling Stonen näkemystä. Mielipiteitä brittiläinen Uriah Heep 1970-luvulla kuitenkin jakoi. Sen kaupallisuus ärsytti kritikoita, mutta sen musiikissa oli myös kunnianhimoa, joka nosti bändin yhdeksi heavy rockin varhaiseksi arkkitehdiksi Black Sabbathin, Led Zeppelinin ja Deep Purplen rinnalle.

Suomessa Heep oli väkilukuun verrattuna suositumpi kuin missään muualla, listaykkönen jo sillon, kun muu maailma oli vasta löytämässä sitä. Bändin hard rockia, progea ja poppia sekoittava musiikillinen resepti – hillittömät laulustemat, tarttuvat kitarariffit, ulvovat Hammond-urut ja aika ajojin slaavilaiseksi äityvä melankolia – upposi syvälle härmäläisten tajuntaan.

Maailmalla menestys sekoitti Ken Hensleyn, Mick Boxin, David Byronin ja alati vaihtuvan soittajakaartin päät. Dekadenssissaan Heep olikin arkkityyppinen orkesteri huuruiselta 1970-luvulta, tosielämän Spinal Tap, jonka tarinaa lukee uudella vuosituhannella kuin Paroni von Münchhausenin seikkailuja. Miljoonia tuli ja miljoonia meni, mutta myös musiikkia syntyi. Yhtye levytti yhdeksän menestysalbumia pelkästään vuosina 1970–1975.

”Totuutta on niin monta kuin kertojaa. Pääasia, että tarina on hyvä.”

MIKA JÄRVINEN, 2013

Mika Järvinen tunnetaan yhteistään Crazy World ja Five Fifteen. Järvinen on kiertänyt niin Suomen kuin Euroopan lavoja yhä toimivan Uriah Heepin entisten ja nykyisten jäsenten kanssa jo vuodesta 2001.

